

Budjetti2020 ja Julkisen talouden suunnitelma - WWF:n lausunto

10.16.2018
Jussi Nikula
WWF Suomi

© NATUREPL.COM / EDWIN GIESBERS / WWF

Keskeisimmät huomiot 1/3

- Yleisesti: Talousarvioesityksessä ja julkisen talouden suunnitelmassa on muutamia tärkeitä ja positiivisia panostuksia ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta. **Ilmastotieteen osoittamaan päästövähennystarpeen jyrkkyyteen ja kiireellisyyteen nähden nämä linjaukset kokonaisuudessaan ovat kuitenkin valitettavan vaatimattomia**.

- Huomattavin pettymys talousarvioesityksessä on se, että **ympäristölle haitallisiin tukiin ei vieläkään puututa kunnolla**. Vaikuttavin ilmastotoimi, joka ensi vuoden talousarviossa olisi voitu toteuttaa, olisi ollut **turpeen verotuen lakkauttaminen**. Lisäksi teollisuuden **päästökauppakompensaatio** sekä **energiaveronpalautukset** tulisi ajaa alas kiireellisesti, muiden haitallisten tukien ohella. Tämä hidastelu luo painetta tulevalle energiaverouudistuksen määrätietoiselle toteuttamiselle.

- Rakennusten energiatehokkuustoimet ovat keskeisiä kivihiilestä ja turpeesta eroon pääsemiseksi kestävästi. Siten **asuinkiinteistöjen energia-avustusten lisääminen** on erittäin tärkeä linjaus. Tulisi varmistaa, että myös **energiatuen tason nosto** tukee energiatehokkuuden kehittymisen tavoitetta. Suunta on oikea, muutosvauhdin riittävyys on kysymysmerkki.

Keskeisimmät huomiot 2/3

- Raideliikenteen **väyläinvestointisuunnitelmat** sekä **panostukset** joukkoliikenteeseen, kevyeen liikenteeseen ja sähköautojen latausinfraan ovat tervetulleita. Myös **liikennepolttoaineiden veronkorotus** ohjaa oikeaan suuntaan. Suhteessa sektorin uudistamisen tarpeeseen **summat kuitenkin vaikuttavat pieniltä**. Liikennesektorille jää myös useampia **haitallisia tukia**.

- Budjettiehdotuksessa **maankäyttösektorin ilmastopolitiikka** saa lähes 20 miljoonan euron määrärahan. Odotamme ohjelman sisältää vahvoja ja kiireellisiä toimia hiilinielujen vahvistamiseksi, hiilivarastojen suojelemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi.

- Maatalouden taakanjakosektorille kohdistuvat päästöt eivät ole lähteneet laskuun. Talousarvioesityksen miljoona euroa **kestävän ruokajärjestelmän toteuttamiseen** ja ruokahävikin torjuntaan vuonna 2020 on oikean suuntainen satsaus, mutta riittämätön tarvittavan muutoksen aikaansaamiseksi. Lisäksi maataloustuotannon tukijärjestelmä sekä ruoan kulutuksen ohjaus kaipaavat perusteellista uudistamista

Keskeisimmät huomiot 3/3

- **Kehitysyhteistyörahojen** korotus on erittäin tervetullutta. Prosentuaalinen korotus näyttää olevan vaatimaton kansainväliseen 0,7 % tavoitteeseen verrattuna. Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen on onnistunut painopistealuevalinta. Suomen lahjamuotoinen ilmastorahoitus tulisi nostaa vähintään 200 miljoonaan euroon vuodessa. Luonnon monimuotoisuuden rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa on merkittävä, varsinkin kehittyvissä maissa.

- Riippumattoman tieteellisen tutkimuksen rooli on ensiarvoisen tärkeä tietoon perustuvassa poliittisessa päätöksenteossa. Siten on kannatettavaa, että ehdotuksen mukaisesti **Ilmastopaneelin roolia vahvistetaan** ja sen rahoitusta lisätään.

- Luonnon ekosysteemeistä tulee entistäkin tärkeämpiä sekä ilmastonmuutoksen torjunnan että sopeutumisen kannalta. **Luonnonsuojeluun** budjetoidaan vihdoinkin ensi vuonna merkittävästi enemmän kuin aiemmin, tämä on hyvä suunta. Kuitenkin esimerkiksi **Metso-ohjelman** rahoitus näyttäisi edelleen jäävän alemmalle tasolle kuin vuosina 2008-2017 keskimäärin. **Metsähallituksen tuloutustavoite** valtiolle näyttäisi säilyvän ylimitoitetun korkeana, mikä voi johtaa arvokkaiden luontokohteiden hakkuisiin ja valtion metsien hiilinielujen heikkenemiseen.